Aneta No. 661 - B Batavaia 24 Juli 1947

119A

1ste bericht over moord, roof en brandstichting)

Chinezen de dupe.

Generaal Spoor sprak er zijn leedwezen over uit, dat in alle gebieden, zo op Java als Sumatra , Chineze levens en Chineze eigendommen de dupe zijn geworden van moord, roof en brandstichtingen door de terugtrekkende republikeinen.

Aneta 661 A. 24/7 '47.

SUMATRA. Voor zover van een "verschroeide aarde"-methode kan worden gesproken, demonstreerde deze zich voornamelijk in het beroven van de meer welgestelden der bevolkong, vooral de Chinezen, en het verbranden van hun bezittingen.

De bezetting van Soekaboemi. 23/Aneta's speciale correspondent schrijft uit Soekaboemi:

Tussen de nog smeulende puinhopen van huizen in de goeddeels vernielde Chinezenwijk zoeken de Ch. tokohouders met hun gezinnen naar resten huisraad. Er valt echter niet veel te redden; Soekaboemi was de 1ste dag nadat de rep. troepen de stad hadden verlaten zonder w water, zodat van blussen geen sprake kan zijn.

"Maandag tussen 11 en 12 uur", vertelden de Ch. "hebben de republikeinen dynamietpatronen in hun huizen gegooid, om direct daarna de stad te verlaten. Zij wisten, dat wij over grote voorraden thee en rubber beschikken."

Er zijn bij deze actie geen Chinezen gedood, doch ongeveer 4000 zijn sedertdien dakloos."

ANETA 662 B 25/7 '47.

Medan. Aneta's correspondent seint :

De Ned. troepen troffen de Chin. wijk van Arnhemia in vlammen aan. Vernomen werd dat terugtrekkende Lasjkars met benzineflessen brand hadden gesticht in de Chin. wijk. De gehele rij kedehs langs de hoofdweg werd in de as gelegd. Schade zeer aanzienlijk.

Ten Westen van Medan werd op de// tweede actiedag een rode vuurgloe waargenomen. waarna een stroom van Ch. vluchtelingen i/d richting Medan bevestigde dat de Ch. kwartieren in brand zijn gezet.

Lawang. (Oost-Java)
Soerabaia, De "Polita Rakjat" vernam van Ch. vluchtelingen uit Lawang, dat de Ch. toko's aldaar door de T.R.I. in de nacht Woensdag/Donderda zijn geplunderd en verbrand.

Een tokohouder werd vermoord en zijn lijk werd in een brandend huis geworpen. De woning van een andere Ch. ingezetene van Lawang werd door de T.R.I. overhoop gehaald. De hoofdbewoner werd met geweerschoten afgemaakt. Ook de oudste dochter van den hoofdbewoner, die toesnelde , werd doodgeschoten. "

ANETA 663 A. 26/7 '47.

Van off. zijde werd gemeld :
"Op de ondernemingen Tjipetir en Parakan Salak , in het gebied van Soekaboemi, had brandstichting plaats gehad.

Een luchtverkenning wees uit dat het bekende radiostation Malabar in brand staat.

Salatiga (Midden-Java)
De Chinezenwijk heeft ernstig geleden door brandstichting en plundering. Een aantal personen - Warga negara's - werd aangetroffen. Zij hadden het rep. bevel tot evacuatie geweigerd op te volgen. Zij zijn van verschillende landaard; er zijn ook Ind. Nederlanders onder.

Aneta No. 653 A. (vervolg) 26/7 '47

Uit de "Sin Po" (Bezoek Ch. consul-generaal aan de bezette gebieden).
In KRAWANG is een totaal van ongeveer 110 toko's, huizen en rijstpellerijen afgebrand, waarvan alle pellerijen en 83 huizen en toko's Chinees eigendom waren. De andere afgebrande huizen stonden tussen deze Ch. eigendommen.

In Tjikampek werden meer dan 130 toko's, woningen en pellerijen afgebrand, terwijl een aantal Ch. winkels werden leeggeroofd. Behalve het station en de markt, was alles Ch. eigendom.

In Rengasdenklok zijn 8 pellerijen en 10 woningen, evenzeer alle toebehorende aan Chinezen, het slachtoffer geworden van het vuur.

Aneta No. 654 A. 27/7 '47

Sumatra. Van off. zijde wordt gemeld :
"De terreur jegens de Ch. wordt in vele plaatsen door de T.N.I. voortgezet; hun woningen worden in brand gestoken, hun bezittingen geroofd. De Chineze Consul te Medan hield in verband daarmede Vrijdagmorgen voor de microfoon van Radio Sumatra een redevoering in het Indonesisch, waarin hij een beroep deed op de republikeinen om deze schanddaden te staken, zeggende, dat door dit optreden de naam van de republiek geschaad wordt. Hij constateerde dat niet alleen de huizen van de Chinezen in brand gestoken worden, doch dat zij ook gedwongen worden te evacueren en de terugtrekkende T.N.I. troepen naar het binnenland te volgen."

De Ch. wijk te Pelitoea bleek voor het grootste deel in de as te zijn gelegd.

Vernielingen in Pasoeroean.
De textielpositie baart moeilijkheden, de textielfabriek PLERED is ernstig beschadigd.
De woning van de resident is onlangs vernield, de bibliotheek van het proefstation is verbrand, de machinefabriek Bromo is geheel leeggehaald. In het havencomplex zijn 2 pakhuizen afgebrand.

Aneta No. 655 B. 28/7

Alle Chineze bezittingen in Singosari (bij Malang, Oost-Java) zijn geroofd of verbrand, terwijl ongeveer 60 Ch. huizen in de as zijn gelegd.

In Soekoredjo (in Oost-Java, noordelijk van Lawang) is een grote Ch. rijstpellerij alsmede 600 ton padi en 100 ton beras, verbrand. Ditzelfde viel ten deel aan de weverij "Bintang Pari".

Aneta No. 655 A. 28/7

Oliebrand in de Pendopovelden op Sumatra.

Een corr. van U. P. heeft in een Ned. vliegtuig een tocht over Zuid-Sumatra gemaakt, waarbij hij heeft kunnen waarnemen, dat in de olievelden van de SOCONY nabij Pendopo, drie dagen geleden door de Ned. troepen in tact bezet, - een grote oliebrand is uitgebroken.
(Vide Aneta 656 A, 29/7 voor Amerika's nota wisseling terzake)

ANETA No. 656 D. 29/7

Moord op Indo-Europeanen in Oost-Java.
Veertien Indo-Europeanen, wonende in de omgeving van Banjoewangi (Oost-Java) zijn kort na de landing van Ned. eenheden door republikeinen vermoord.
In een kamp in Tamansarie nabij Kali Pendo ten N.W. van Banjoewangi werden 8 personen gedood, terwijl er 6 worden vermist.

In het nabij gelegen kamp te Pangang werden 6 personen gedood. De Recomba voor Oost-Java verklaarde tegen Aneta, dat de lijken der slachtoffers zijn geidentificeerd. aan

Een vrouw is zwaar gewond en het verluidt dat er zich nog meer Indo-Europeanen in de omgeving bevonden, doch deze zijn veilig in Bajjoewangi gearriveerd.

ANETA No. 667 A. 30 Juli '47

Nanking, 29 Juli (Reuter) Chinese regering eist stopzetting wetteloze daden" van de T.N.I.

"Met ernstige bezorgdheid slaat de Chinese regering de herhaalde daden van brandstichting en geweld gade, bedreven jegens onschuldige burgers door het Nederlandsche Indonesische leger, hetgeen een ernstige schending betekent van de internationale wetten en de menselijkheid".-

Telegram aan de Chinese Consul-generaal .
Het te Semarang verschijnende Ch. -Maleise dagblad "SIN MIN" heeft, nadadt zijn correspondenten een bezoek hebben gebracht aan de plaatsen Ambarawa en Salatiga, het volgende telegram aan den Ch. consule generaal te Batavia gezonden :

"In Salatiga meerderheid der Chinezen huizen in brandgestoken en geplunderd door Indonesiërs. Van de 3000 (drieduizend) Ch. inwoners slechts 12 (twaalf) achtergebleven. Anderen gedwongen stad te verlaten. Gelieve noodzakelijke stappen te ondernemen."

Aneta 667 B 30 Juli 1947.

Uit het rapport van Dr. P. HONIG :
"De vernietiging van de bibliotheek en het archief, welke de grootste natuurwetenschappelijke bezittingen op dit gebied in Indië waren , door brandstichtende republikeinse horden, betekent voor de wetenschappelijke wereld en voor dit gebied een grote klap.
"De waarde van deze schade is niet uit te drukken in geld. Gezegd kan worden, dat jaarlijks 50.000 (vijftigduizend) gulden werd uitgegeven alleen voor het op peil houden van de bibliotheek.
Met verontwaardiging wees Dr. Honig op het feit, dat de rep. civiele autoriteiten zich verontschuldigen met de opmerking dat de opdracht voor het verbranden was gegeven door de rep. militaire autoriteiten.
Dr. Honig bestempelde de vernielingen met het woord "vandalisme".

Aneta 668 A. 31 Juli '47

Oost- Java. Door luchtverkenningen is vast te staan, dat de republikeinen te MALANG (Malang) o,m. de volgende gebouwen vernield, dan wel in brand gestoken hebben :

't Gemeentehuis, de M.B.S.-gebouwen aan het Coen-plein, de gebouwen van de Landraad in de Wilhelminastraat en aan de Achterkampementsweg, verschillende gebouwen van de kazernes van het XIIde Bataljon en van het VII Bataljon, de Muloschool in de Smeroestraat, het Station en de gebouwen op het spoorwegemplacement, huizencomplexen beoo beoosten het station, de Faroka cigarettenfabrieken, huizen en winkelgebouwen aan weerszijden van de weg Malang- Lawang.

Brebes. In Brebes zijn vele Chinese toko's verbrand. Meer dan 1000 Chinezen werden in een gevangenis aangetroffen zonder voedsel.

Ten Westen van Palembang . Langs een traject van 15 K.M. zijn alle Indonesische woningen tot de grond toe afgebrand door de T.R.I. De bevolking is weggevlucht naar de dichtst bijgelegen plaats en daar ondergebracht. De olie-leidingen die langs de weg lopen, zijn doorboord en de wegvloeiende olie, die in brand gestoken werd, verschroeide een h hele strook gronds. In het totaal zijn 200 woningen van Indonesiërs verbrand en 600 personen dakloos geworden."